

Megelőzés!

Ezerszer használt egyszerű szó, amely látszólag egyszerű cselekvést is jelent. Ha megharagított valakit egy kutya, amely talán veszett volt, a kerületi orvos ír az OKI-nak és másnapra már meg is jön a szer, amellyel a beteget beoltják, és a veszedelem ezzel már el is járul.

Kinek kell vajjon ma félnie a fekete himlőtől? Pedig 10—12 emberöltővel ezelőtt a járvány elől Mátyás és II. Ulászló a rengetegbe menekült és még alig hat emberöltője, hogy XV. Lajos francia király elhagyottan, fekete himlőben halt meg. II. Rákóczi Ferenc szabadságharc idején, 1709-ben a pestis ellen vesztegárat alkalmaztak és az időtájt, amikor a magyar rendek életüket és vérüket ajánlották fel a királynő védelmére, a pestis ellen csak árkat tudtak húzni és tiúskebekokat emelni. A Dunától a Tiszán át a Körösök zónálat húzták, de a fegyveres védelem és az utasok vesztegár alá való helyezése ellenére a járvány végigsöpört az országon. 1831 nyarán a kolerajárvány olyan nagy volt, hogy az egyik megyében 7000-en haltak meg; az emberek kétségbeesésükben nem mertek az utcán járni, vörösborral és pálinkával itták le magukat, s az orvosok tethetlenül álltak, segíteni nem tudtak.

Mindezeket a biztonságban lévő ember nyugalmával olvassuk és egységesen csak akkor nyugtalankodnak, amikor az utcai hirdetőtáblán olvassák, hogy oltáson kell megjelenni. Keserűen hallani gyakran ilyen megjegyzést is: az orvosok

mindig rémet látnak, és mindig szurkálják az embert. Pedig ezeknek az oltásoknak köszönhetjük a biztonságérzést és többek között azt is, hogy sem magunkra, sem a gyermekeinkre nem kell alkalmazni a régi szólás-mondást: „illik neki rettenetes, hogy egy kicsit himlőhelyes”.

Amilyen fontos a himlő elleni védekezés, ugyanolyan jelentős a diftéria elleni védekezés is. 1891-ben még csak gyógyításra használták a diftéria-ellenes gyógyszert és a savó alkalmazásának volt az eredménye, hogy nem kellett már e betegségben szenvedő gyermekek 50 százalékát eltemetni. Majd a diftéria kórokozójának mérget ártalmatlanná tették és előállították a védőoltásra alkalmas oltóanyagot. Ha ezzel beoltják a csecsemőket, kisdedeket és az iskolába induló kisgyermeket, azok jóformán egész életükre védetté válnak a torokgyík ellen.

Minden sérülésnek rettegett következménye, a merevgörccs ellen is tudunk ma már védekezni. A segítséget itt a tetanusz-elleni gyógyszerben találjuk meg, amellyel biztosan meg lehet előzni ezt a szörnyű betegséget és meg is lehet gyógyítani, ha a megelőzés valamilyen oknál fogva elmaradt. Ezen a téren is igen nagy haladást jelentett, amikor elkészült a diftériaéhoz hasonló csapadékos védőoltóanyag. Ezzel az oltóanyaggal az elmúlt világháborúban már minden szovjet katona be volt oltva.

A szamárköhögés ellen szintén meg tudjuk védeni a gyermekeket idejében alkalmazott védőoltással. Ezt a diftériaoltással együtt szok-

ták adni. Ha különös veszélynek van kitéve a gyermek, akkor külön szamárköhögés-ellenes védőoltóanyagot is beoltják. Ez az oltóanyag néha kis lázt okoz, de még mindig jobb a gyermeknek és szülőnek e kis kellemetlenséget kiállani, mint elszenvedni egy 6—8 héttig tartó súlyos betegséget, amelynek egyéb veszedelmes következménye is lehet.

A hastífusz és a paratífusz remélhetőleg rövidesen a kolera sorsára jut, és már csak a könyvekből fogják az orvostanhallgatók megismerni ezeket a betegségeket, melyek még a század elején jelentős teherterhelési voltak egészségügyünknek. E három betegség ellen egyszerre lehet oltani, de külön-külön is, akkor, ha valamelyikük járványos elterjedésével kell számolni.

A vörheny ellen is tudunk védekezni az ártalmatlanná tett tokszinnal való háromszori oltással; az eredmény jelentős, mert a fertőzési indexszám lényegesen csökken és ezért szükséges, hogy a vörheny járványos elterjedésekor a gyermekeket beoltassuk.

Az emberiséget még most is tízedel, alattomos betegség, a gümökör ellen is tudunk már eredményesen védekezni a BCG-oltás segítségével. Az oltóanyag a fertőzőképességüktől megfosztott bacilusokból áll, amelyek azonban alkalmasak arra, hogy a szervezet védekezését kifejlesszék. BCG-vel elsősorban újszülötteket kell beoltani, mert ebben a korban a legveszedelmesebb a gümökörös fertőzés.

Remélhetőleg rövidesen a gyermekbénulás elleni oltóanyag is elkészül, s ez meg fog bennünket védeni egész életünkre e betegségtől.

A 60/1953. M. T. sz. rendelet előírja, hogy a gyermekek születésük után tbc ellen, 14. életévük betöltéséig pedig diftéria, szamárköhögés, tetanusz, himlő, és hastífusz ellen díjtalanul védőoltásban kell részesíteni. Ez által a törvény messzemenően gondoskodik egészségünk védelméről, mert a védelem legfontosabb tényezője és a modern orvostudomány legkiválóbb eredményeinek egyike a megelőzés!

P. L. Gyermekklinika

Hírek

Dr. LÁSZLÓFFY WOLDEMÁR egyetemi magántanár. „A tudományos munka segédeszközei és gyakorlati fogásai” című előadásorozatának második előadását folyó hó 8-án, a harmadik előadását március hó 15-én tartja meg. Az előadás helye a Természettudományi kar előadóterme (Ady-tér I. emelet). Az előadások kezdete délután 5 óra.

Rektori Oktatási Osztály

Az Egyetemek és Főiskola Népi Együttese balettiskolát indít díjtalanul az egyetemek és főiskola dolgozó és hallgatói gyermekei részére. Jelentkezni lehet az együttes irodájában (Központi Egyetem, Dugonics tér 13.) csütörtökön 4—6-ig, szombaton 1—2-ig, hétfőn 4—5-ig és kedden 4—6-ig. Az órák kedden és csütörtökön 4—6-ig tartanak. Bővebb felvilágosítást az együttes irodájában adnak. Jelentkezés 6—12 éves korig.

Láttuk, hallottuk

MI LENNE?
Ha az Elméleti Fizikai Intézet tanterembe a Bolyai Intézetből nem az utódn körül, hanem a folyónom lehetne átjárni?
Ha minden előző úgy ragaszkodnék a tíz perc szünet megtartásához, mint a rendelkezésére álló ötven perc kihasználásához?
Ha a Szegei Egyetem sokkal rövidebb és sokkal valószínűbb cikkeket hozna?
Ha ezen lap sportrovata nem csupán a labdarúgásról regélné?
Ha a II. menzán rendezőznék a mellékletiségeket?
Ha a büffében minden időben lehetne kapni a népszerű lángost és fánkot?
Ha... ha ez a cikk visszhangra találna.

Szerkesztői megjegyzés:
Szerkesztőségünk örömmel üdvözi az olvasók megjegyzéseit és bírálatait. A kritikának azon részéből, mely saját munkájára vonatkozik a tanulságot levonja. Olvasóink egyetemi vonatkozású problémáit minden esetben segíti megoldani.

A bölcs

Valószínűleg kitűnő tanuló volt mindig. Az ellenkezőjére gondolni sem lehet; közismert elméssége minden rossz elképzelésre eleven cáfolat. Mindenről véleménye van. Allitárai objektívek bírnak. Ezekért ő kezeskedik. Nem érvényességüket és hatásukat tekinti bizonyítéknak, csupán azt, hogy kevesen mondanak neki elment, azok is óvatosan, a tekintély irányát követve. Nem némi félelemmel, annál több ki nem mondott fenntartással. Így nézeteit sosem cáfolják meg.

A félelemmel és fenntartással elmondott vélemények szerte nem eléggé átgondoltak, híjján vannak valaminek, talán az igazságnak, de feltétlen a logikának, mely elegendő ok arra, hogy ne bírájanak jelentőséggel az ő bölcsességének bizonyosságát. Nem is tudva e bölcsesség tudatából folyó vehemenciáról, mely kijelentéseinek kinyilatkoztatás jelleget kölcsönöz.

Elményei igen soványak, mégis kitűnően tud általánosítani. Az élet „jelentéktelen” részletei nem érdeklik. Véle-

ménye szerint az emberek jól, kevésbé jól, vagy megfelelően használhatóak, de vannak használhatatlanok is. Csak annyira érdekesek, amennyire nyíre felhasználhatóságuk jegyei egyeztessen és közérthetően nyilvánulnak meg. Ez erények bizonyítására legjobb lehetőségek a felszólalásokat tartja.

Sok emberrel tegező viszonyban van. E viszonyok jellege különböző. Van, akit báráni alapon tegez, ezekkel hosszabb ideig polémizálni is hajlandó; meghallgatja őket, akceptálja véleményüket, főként ha azonos az ő véleményével. Őket nem intézi el kezelettel. Vannak okos tevedők is. Saját bölcsessége, abszolút tökéletessége mellett végsőkéig kitart.

Vannak olyanok is, akiknek megengedi, hogy őt tegezzék, néhányan büszkék is erre. Velük oktató hangon beszél, ha ellentmondanak neki, saját emberi értékeit minősítésének rovására teheti csak. Es még sok más embert tegez. Csak úgy szokásból, nagyvonalúan, ahogy a kisbűb szokták. Néha parolázik is velük, ha el nem véti. De figyelmen kívül is marad-

hatnak, ha jelentősebb személyiségek vannak a közelben. Szokott kedves is lenni, főként a személyére vonatkozó bírálat után. Mindenkihez. Ez az „emberi” vonás ritkán mutatkozik meg, mivel a felé irányuló kritika függvényeként jelentkezik csak.

Egyes szám első személyben önkritikát még nem gyakorolt, annál többször többes szám első személyben. Ilyenkor a „mi” hibáink az „én” által oly hangsúlyozást kap, hogy a legnagyobb jelenlévő is látja, hogy ehhez a „mi”-hez a hibákat feltáró „én”-nek semmi köze. Általában az ilyen önkritikák kemény hangúak szoktak lenni.

A polgári csökevények ellen oly buzgalommal, oly ádázul harcol, hogy az már maga is polgári csökevény. Rendítések meg szent küldetésbe vetett hitét! Világosított fel, hogy bölcsessége mások számára túl nagy és kellemetlen, önmaga számára pedig kevés, olyannyira kevés, hogy eleddig még nem volt képes egy szerény, de már nagyon indokolt önkritikára indítani.

KL

SPORT

Kosárlabda csapatunkról

Az elmúlt években mind nagyobb és nagyobb tömegek kapcsolódtak be a kosárlabda sportba. Budapestén is vidéken egyaránt. A közönség érdeklődése is egyre nő és szép és változatos küzdelmeket tartalmazó sportág iránt, különösen azóta, amióta Magyarország férfi csapata a moszkvai Európa-bajnokságon hatalmas sikert aratott. V. d. ki viszonylatban e téren az új bajnokcsapat még erőteljesebb fejlődés várható.

A Szegei Haladás SK kosárlabda csapatának előde még mint Honvéd csapat az országos központosított második helyezést ért el, de ezzel az eredménnyel is jogosult arra, hogy az OB osztályozó mérkőzéseit résztvegyen. Az OB I-es osztályozó mérkőzés mindegyikét megnyerte és így bekerült az Országos Bajnokság I. osztályba. A játékos gárda közül három versenyző kapott szolgáta miatt kivált, azonban ezeket az egyetemen főiskola Haladás játékosaiól fennakadás nélkül pótolni tudta a csapat. Az osztályozó mérkőzések közül a Pécsi Lokomotív (amely utolsó lett a hat csapat közül) elleni mérkőzés csak mezen, kis pontarányával győzött meg. Későbbi mérkőzéseken a győzelmek pontaránya átlagosan javult.

Az OB I. osztályú bajnokság f. hó 27-én kezdődött. Csapatunk első ellenfele a Bp. MÁVAG amely a múlt évi bajnokság harmadik helyezette volt. Majd 28-án a Bp. Testnevelési Főiskola csapatával mérkőzött meg csapatunk, mely ellenfél szintén komoly játékosokkal képviselt. Az OB I. bajnokságban szerény csapat közül jelenleg hat képviseli a Haladás színét (négy Bp., szegei és soproni) Kosárlabda csapatunk célja, hogy a Haladás csapatok között elsőként végezzünk, ami az egész bajnokság mérkőzésekben helyezést jelent. Ehhez a célkitűzéshez a szegei egyetemi tanulók dolgozó közörség hozzájárulhat, ha a helyi mérkőzéseken

nagy számban lesz jelen és győzelemre buzdítja a csapatot. Férfi kosárlabda csapatunk vázamerényi tagja egyetemi dolgozó és hallgató.

A női csapat két három élvonalbeli játékos kivételével nem tudott bekerülni az OB I-be és így ez a csapatunk az öszevont területi bajnokságban képviseli a Haladás színét. Női csapatunk fő célkitűzése, hogy a kosárlabdát kedvelő egyetemi ifjúság köréből frissítse versenyző gárdáját és a jövő bajnokai évber ezen a vonalon is képviselve legyen a Szegei Haladás SK az OB I. osztályú bajnokságban.

Utánpótlás tekintetében — mondotta Lóber Gyula szakosztályvezető — főleg a női vonalon vannak hiányosságok, ami az egyetemi ifjúság szélesebb bevonásával kívánna felszámolni. A szakosztály eddig elért eredményeinek elsősorban az játékos közre, hogy a szakosztály minden tagja fejtelmezzék és sportoljon. Az elmúlt év folyó márciusig csak egy esetben volt tapasztalható sportvezetés magánadamban a szakosztályvezetés megfelelő munkával megkezdte. Betudható az elért jó eredmény az edző Kovács Imre (az ország legjobb vidéki edzője) szakszerű, lelkiismeretes munkájának is, aki a játékosok hiányosságait a további feladatokat egyéni foglalkozások alkalmával következetesen javítja. Az edzők mind játékos számára egy egyéni edzési tervet is készít és ezen keresztül is biztosítja a csapat tervszerű fejlődését. A fentieknek tudható be, hogy a játékosok és az edző közötti viszony kifogástalan.

A férfi kosárlabda csapat mérkőzései ösztönözésre jellemző, hogy jelenleg az országos válogatott keret tagjai a csapatból Halász János és Faragó József, akik az év januárjában a tatal edzőtáborban is résztvettek. Emellett a csapat valamennyi tagja igen jóképzett játékos és váratlanul bizalommal néznek a külsőben álló bajnokság felé.

HÍREK A HALADÁS BÓL

A szegei Haladás sportkörök, a Központi Haladás, Egyetemi Haladás és a Ped. Főiskola Haladás az átszervezési rendezések részbeni leközdeése után, komolyan készül az 1954. évi küzdelmekre. A három Haladás hat, mas tömegeket mozgat. Labdarúgásban hét labdarúgó csapat képviseli a Haladás színét, a városi bajnokságtól a NB Lig. Kosárlabdában ugyan csak két csapat; egy az országos bajnokságban, azután a területi bajnokságban, megyei bajnokságban, városi bajnokságban. Röplabdában kézilabdában, hasonlóképpen öt-hat csapat képviseli a Haladás színét. Itt még az országos bajnokság kérdése nem dönt el de komoly reményekkel nézhetünk a jövő elé. Atlétágarádk egész télen komolyan dolgoztak és tömegben nagy erőt képvisel. Ez feltétlenül minőségű változásba is kell hogy menjen, annál is inkább, mert a „étáink” nagy része I. éves fiatal. Úszókban főleg a senior vonalon érdekek. Ebben az évben többet kell javulniuk, mint a múlt évben. Vízipólo csapatunk sorsa kétséges. A Központi döntéseiől függ, hogy indítunk-e vízipóloban vagy nem. Vívószakosztályunk ugyan csak nagy létszámmal dolgozik és rövid idő alatt ebben az évben már egy I. osztályú versenyző termelt ki. (Juhász Kata), aki a főiskola világbajnokságra készülő keretének a tagja s a magyar fiatalokot fogja képviselni a találkozó, Birkózó gárdánk országos

viszonylatban is számottevő, az utánpótlás is biztató. Kérékparosaink a rossz idő ellenére is dolgoztak a jó idő beálltával pedig megkezdik a szabadterületi edzést. A süllyemelőkhé körülmények között dolgoztak a télen, fűtőben teremben, de itt a fejtelmezzék bajok vannak. Asztalitenisz szakosztályunk a megye legjobb szakosztálya igen eredményesen és jól működik. A teniszszakosztály egész télen halgatott reméljük, tavasszal annál többet fogunk halálni róta. Az eredmények ellenére, a hangulat az ifjúság részéről főleg a labdarúgónak nem kiegyensúlyozott. A Szegei Haladás sok egyetemi, mind-mind a mi hallgatóinkat csábítja, határos aranyi igérekkel és igen sok labdarúgó eladná egyesületét egy fél tencsért, ott-hagyná a közönséget igen csekély anyagi igérekért. A DISZ is megindult a tömegversenyek rendezése felé. Asztaliteniszben már megszervezték a Karon belüli és a kari bajnokságot. Megaraktotta az MKH bizonyítást és kézen áll a tömegversenyek szervezésére. A létesítmény és felszerelés hiánya azonban ma mindem leközdehetetlen nehézségek elé állítja a DISZ-t a teljes munkájában.

Sportolónknak a főiskola világban, nokság jegyében kell dolgozniuk és arra kell törekedniük, hogy mirel több szegei dolgozója a magyar ifjúságot a főiskolások találkozóján.

VASAS IZZÓ-SZEG

A Haladás a tavaszi idény első mérkőzésén — 2:0-as vezetés után — 3:2 arányú vereséget szenvedett Budapestben az újonc Vasas Izzótól. A két csapat idényeleji formá-

EDEI HALADÁS 3:2 (0:0)

ban játszott. A Haladás góljait Bajtós és Herédi (öngól) szerezték. A csapat legjobbjai Mészáros, Faragó és Bajtós voltak.

Munka a Főiskola Fizika Tanszékén

Újult erővel folyik a munka a Főiskola Fizika Tanszékén is. Az órák közötti szünetekben zajos csoportok vonulnak a folyosókra, elméleti óráról jönnek, mások gyakorlati órára mennek. Majd eleresednek minden, csak egy-egy előadói hang, vagy egy-egy kísérleti eszköz zaja árulja el, hogy a csukott ajtók mögötti termekben elméleti, vagy gyakorlati munka folyik. E munka már eddig is szép eredményekre vezetett, a tanszék sok jólképzett fizikatanárt küldött az utóbbi évek folyamán általános iskolákhoz.

JELENLÉG MÁR KÜLÖN GYAKORLATI TERMEK,

jól felszerelt és gondosan rendezett szertárak, könyvtár szolgálják a hallgatók alapos szakmai képzését. Az előadók óráikon kívül is sokat foglalkoznak hallgatóikkal. A tehetségesebbek szak-körben speciális irányban, a gyengébbek egyéni és csoportos konzultációkon tanulmányi munkájukhoz kapnak segítséget tőlük. Czimer László adjunktus, mint előadó, s mint osztályfőnök, az elsőévesek problémáinak sikeres megoldásával már év elején ki tudta kerülni az első évfolyam szokásos nehézségeit.

A jó szertár és különösképpen Liszky Vilma tanársegéd az előadói kísérletek összeállításában végzett órádd, gondos munkájának eredménye, hogy az előadások kifejező kísérletekkel élnek, meggyőzőek.

A SZERTÁR TOVÁBBFEJLESZTÉSE HAZILAG IS FOLYIK,

jelentős megtakarítás és a kereskedelemben be sem szerezhető eszközök házi előállításai köszönhető Kovács László tanársegédnek, aki jelenleg is ilyen eszközök tervezésével és készítésével foglalkozik. A gyakorlati órák színvonalát eredményességét biztosítja az a lelkiismeretes munka, amellyel azokat a tanszék dolgozói elkészítik. A hallgatók egész felére előre megkapják sokszorosított formában a gyakorlatok anyagát és így módjukban van előre jól felkészülni azokra. Külön kiemelésre méltó a műhelygyakorlatokon folyó munka, ahol a hallgatók

KEDVES MIKLÓS DOCENS VEZETÉSÉVEL

általános iskolában használható kísérleti eszközöket készítenek, s amely munkának eredménye az, hogy több száz kísérleti eszköz került innen évente a még hiányosan felszerelt általános iskolák szertáraiba. A tanszék hallgatói — leendő általános iskolai tanárok — a gyakorlati tanításokon is megálják a helyüket. Veidner János adjunktus vezeti őket, aki nemcsak módszertani kérdésekben, hanem más problémákban is szívesen nyújt segítséget hallgatóinak, pedagógiai tapasztalata, szaktudása sikeresen hidalja át azokat a nehézségeket, amit a rövid tanulmányi idő állít a gyakorlati képzés elé.

Ezt a munkát fogja össze és irányítja Dr. Kövesdi Pál tanszékvezető. Az ő szakemberi adottságaiában rejlik a magja annak a belső szellemnek, amely a tanszéken uralkodik. Az összhang, az elvtársi segítségnyújtás szelleme az, amely a legtermékenyebb alapja valóban minden munkának.

Tóth Béla

SZEGEI EGYETEM

A Szegei Tudományegyetem, Orvosegyetem és Pedagógiai Főiskola lapja Szerkesztőbizottság: Klárida: Az MDP Egyetemi és Főiskolai Pártbizottsága, a Tudományegyetem rektora, az Orvosegyetem dékánja, a Főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek. Telefon: 34—54

Csongrád megyei Nyomdai part V. Szegei, 1570. Felelős vezető: Vincze György